

In laudem operis et anchoris Tibi. Lynceus.

Sermo; lepos; series; stilus; doctrina decorum.
Tollunt historijs scripta referta novis.
Qualia carneades dicit; magnusq; pericles;
Talia Bindinius dogmata clarus habet.
Qualibus elchines; demades; vel Tullius orant;
Talibus ingenti preditus arte vales.
Nam mirare legens; Quid sit contingens ipsum;
Orantem propria cernere voce melos.
Elera nec inficioz referam; sunt singula mirez;
Condita; Nec pallas his meliora daret.

Summo eloquentiae Juueni Petre Laurentij de
Medicis Bindinus Thommasius Senesis. Ju. doc.
Salutez et comedationem.

So Inclyte Petre in his orationibus:
varijs in locis habitis: nihil mihi assūmā
nec a me noni quicq; repertus affirmabo:
multa namq; ex veterum monumentis dea
cerpta: concinna breuitate apprehēdi. Si quida ut in suis
sceptro nobis negotio commode tractatum est: malo id
sectoris iudicio laudari: q; nostra predicatione factarū.
Tu tamen industria tua vel petulantiae nostrae crīmē
excusabis: vel landis si quid merebitur accumulabis.

De Justicia: concordia: et charitate ciuium.

Ostueuere complures eorum Patres conscri
pti: qui huiusmodi munus dicendi sumpserūt
quo me nūc vti: consuetudo admonuit: omnia sere sua
oratione complecti: quae ad huiusmodi Magistratus
officium pertinere videntur: ut anteq; īneant: quid facie
dum fugiendum ne sit: diligenter: et habunde praemo
neant. Quorum plane interdum soleo imperitiant
potius: q; diligentiam admirari: cum multa īculcent
curibus eorum: qui illud inituri sunt: quasi tunc prius
eruendos acceperint: aut omnium rerum ignarē: nibil
intelligant: nisi quod ea unifaciat oratione didicerint.

a ij

Quod si mīhi nūq̄ faciendūm esse sīm arbitratuſ: nūc multo minus; Cum ad vos p̄ſens habeatur ordo: qui excellēti ūgenio: et p̄eſtantī doctrīna p̄aediti eſſt q̄uiq; et alij p̄aeclarissimis magistratibus totiens ſumma cum laude p̄aefuistiſ ut natura arte: et exercitatiōe quae lequēda: quae uevitāda ſunt: habude dīdicerīte. Quāobrē coetera cōſulito p̄aeterſens: id aggrediar: qđ et p̄hilosophus tradiſit. Neq; cīvile ſocietatem ſine p̄mu-
tatione: neq; permutatōem ſine adequatiōe: neq; adequa-
tiōem ſine mēnſura conſistere poſſe. Quod p̄fecto iuſti-
ciā: cōcordiā charitatēq; cōpleteſt. Dic ē: qđ nō oēs ma-
gistratū gerē p̄uit: ſed aut p̄ annū aut p̄ alia diffinitiōem
et tempus. Itaq; hoc mō fit ut oēs gerant magistratum.
Dic honores et pecuniae p̄ dignitate diſtribuunt̄. Hāc
etenim iuſtičā cū ſervauerūt hoīes: cuſtodiſ libertas:
ſprīmū ſumtuſ: otentiones ſubmouent̄: ſopiuuntur
iñimicitiae: extingunt̄ odia alitroſcordia: oīs omnium
cīviū p̄turbatio depclit̄. Dic legū oblerac̄io: quā ut
iñquit Eradlytus vtī muros tueri debemus cī ſi periculo
ſi ſit: cīvitatē legib⁹: q̄i muris carere. Qui. n. leges cīv-
itatis oppugnat̄: nō ſolū hoīes: ſed et paricidae iñdicādi
ſunt: cum ea auferant̄: quibus ſalutis omnīum: et vita cō-
tineſt. Vñ diogenes dicere ſolitus erat. Qua iñ cīvitate
nec leges valerēt: iñ ea p̄noctandū ſapiēti nō eē. et plato.
ſine legib⁹: nec domū vllā: nec cīvitatē nec gērē: nec hoīi
vnīuerſum genus ſtare: nec rex naturā oēs nec iſlū mā
nū deniq; poſſe. Quaz obſuatoeſ adeo veteres ut ilez

si op̄ incēarias putauerūt: ut a regib⁹, Aegyptior⁹ iure
 surādo iudices adigerent: se si qđ forte rex iniuste iubet
 re: mis̄ime iudicaturos. Et Antiochus ciuitatibus suis
 si quid a se facere iuberent qđ c̄tra suas leges esset: ei
 p̄cepto parere prohibuit. Quis est q̄ leges aduersus se ip̄
 sum & suos ferat? Quis consiliū? Quis suffragiū? vel
 q̄uo Tbarūdā quoq̄ T̄p̄ p̄ponimus: qui rure venies
 accinctus gladio contionez intrans: qđ ipse legali edicto
 anteā prohibuerat mortem c̄tinuo p̄prio telo cōfossus si-
 bi cōsciūit: & Caleuchū qui cū filius eius adulterij crimi-
 ne dānatus ex lege a se ipso cōstituta: utroq; oculo p̄na-
 ri deberet. suo prius deinde filij oculo cruto: usq; vidē
 videndi vtrisq; reliqt. Nō est. n. vt īq; Augustinus: cru-
 delitas punire reatū: s̄ pietas: nec tyrannidis: s̄ diuinæ
 rectitudinis iudiciū vt coeteri iusticiā diligentes potius
 diligant: & iusticiā odio p̄sequentes metuāt: & caueāt ne
 delinqunt. Hinc cōcordia secūdo loco p̄posita fuit q̄
 ciuitates cōstituit: Regna solidat: & hūanā societatem
 vel sola continet & cōseruat. Ad cui? amplificatōe: duo
 Platonis p̄cepta vt ait Licero fore necessaria: Enī
 vt utilitatem omnium ciuiū sic tueant: vt quaecāq; agāt:
 ad eā referāt: oblitū suoz: cmodoz: Alterz vero totum
 corpus respublice sic p̄curēt: ne dū p̄tē meant: reliquas
 deferant: Hinc ex Herodoti smia: Oleanes illē graecus
 cūde p̄saꝝ-rerp. ageret: ait: Magistratus forte dirimē-
 do: ne homines ab honoribus exclusi: res nouas moliri
 non cessent: ppter quas ipsi quoq; honorarent. Qui enim:

Eti cluīs cōsulāt. p̄tē negligāt: p̄nūtiofissimā in cōfūtatione
inducunt seditionem: atq; discordiam. Quia non solum
laborantes Athenienses a lacedaemoniis Lixādro du
ce victi sunt: sed et Rōni quoq; nomen apud omnes na
tiones fuit tremendum: ob græcoꝝ seditiones: Māri:
Sillae: Catilinae atq; Cesariꝝ. ab eoꝝ domītis saepius
victi et dominati fuere. Discordia. n. ordinū vt īgt Qui
tius Consul est venenū vrbie huius patrꝝ: v̄placibis cer
tamīna. Ex quo Cesar Ciceroni. Quid viro bono et ge
ro et bono cīni magis cōuenit q̄ abesse a cīilibus cītro
uersijs. O exemplū huic nostre rei. p. memoria dignum
semperīna. Quā totiens mutantem atq; in his labentes
conspeximus. Et veterum monumentoꝝ testis nobis
fuit. Aratus ille sīcōnīus: qui cū eius cūītas a tyrānī
teneretur: v̄rbe clandestino introīu potīus: cīq; iprānī
methodeum improviso oppressisset: exiles restituit: rem
publicāq; aduentu suo liberavit: vt pp̄uis pericolo ex
titerint: qui victoriam sunt cōsecuti: q̄ hī quidem: q̄ su
perati fuerūt: eosq; monuit dum concordes essent: nul
lis viribus superari: sed firmos dūtius ac potentiores
fōrē. Mittō Ellyriōe: praetereo Medōe: Persas mī
sos facio: taceo Macedones: quorum potentissimi prin
cipatus ea duce pene celībus parem assecuti sunt glo
riam: secus autem ad nihil redacti sunt. Q̄nam si q̄
pessimī cīues labefactare praeſumpserint: careant ut ait
Plato splendore: faceant oppresſi: nullus pateat adit⁹
ad dignitatē: nec vñquam extollantur. Parati enim
olim erant Censorē Romae: qui pessimum quemq; se

eatu pellerent: ne sincera pars trahatur ad corruptionem
 Quid est enim tam admirabile: q̄ ex infinita hominum
 multitudine existere unum qui id quod omnibus natu-
 ra sū datum: vel solius: vel cum per pacis facere pos-
 sit? Quid autem tam necessarium: q̄ tenere arma: qui
 bus vel cautus ipse esse possit: vel pronocare improbos
 vel te vlcisci lacestus? Licet non semper dixerit . M.
 Cato. Maiores nostros armis rem publicam ex par-
 ua magnam fecisse. Nam si ita esset: multo pulcherrimam
 eorum haberemus: nam maior copia armorum
 nobis est: q̄ illis unq̄ fuerit. Sed alia fuere: domi scilicet
 et industria foris iustum imperium: Animus in consu-
 lendo libertateq; delicto aut libidini obnoxius. Hinc
 omnium charitatem tertio loco patria una complexa
 est: quam qui africano illo teste conseruauerint adiuue-
 rint: auxerint certum esse in coelo et definitum locum
 ubi beati geno sempiterno fruantur. Hic Egidius di-
 xit civitatem quamlibet: ad victimum in agricultas: ad ex-
 pedientium in artifices ad defensionem in bellatores
 ad populu regedū i sapientes virost ad obscuritatem legū: et
 bonos mores i principes diuidēdā. Nibil. n. ut ait Cato
 agēdo hoies: male agere discunt. Dāda igit opa ut mes-
 ces asportet: deuehāt qzq cūq gētiū hic fortūae opes dīg-
 nitates: bona deniq; oīa c̄fuaā: florēt et aplificāt: Quae
 b̄c aducae: terraeq; sint: et mō huc: et illuc trāsterāt: ut
 bñ Elaias hec tpa viderit bona nra corā oculū nr̄is aliēi dī-
 uorāt: multū m̄ valēt: ad custodiā et c̄fuatōe libertatis

Quas si solū oēs iminētib⁹ pīcūlo ⁊ calamītate s⁹ ⁊ ppītā
vītā exponēvn⁹ qīsq; cīvis optim⁹ tenet: ⁊ dī. Quid. n.
Doratiū coclītem ⁊ tra. hostiū copias i pōte tenuerit:
Que res. Q. Mutiū ad necē porseine ipulerit: Quid
cartiū in pfendū vltro iniecerit: Quid denq; regulū
ad suppliciū ptulerit: nīsī patriae amor supremū gradū
ſ. ſolicitatis ⁊ gloe: Ad qd magnifici dñi: Magistrat⁹
q; clarissimi quibus fulgētia haec insignia tribuenda fūt
reuocāte mētez: pacēz fauete. Justiciā ŋplexamini: ŋcoz
diā diligite: leges ⁊ iura fuate: publice ſalutē magnificē
tia: ⁊ mansuetudine ŋfulte: vt per os ſapientiae gradus
regnare possitis. Dixi.

De naturali moralī ⁊ rationali philoſophia.

Eritis nobis pponit hodierna die celebres. Ma-
gistrat⁹: quā oēs hoies vt īngt philoſophus nā ſcire de-
ſiderant. Et vt ait cīcero oēs trahimur ingenio videlicz
mātura oēs duicimur volūtate: ⁊ ſtudio ad cognitōis ⁊
ſcīae veritatē. Luius auctore Lactātio rāta: tāq; ad
mirāda nīs ē: vt oipotēs rex oīuz p̄iceps ⁊ idē hūani
generis creator atq; redēptoz ad hoc nat⁹ ſit: atq; venēit
i mādū: quo phibez teſtīonīū veritatis. Quae ſi cū ſe-
uerino hoecio recte ſentimus: nihil aliud ē q; rex ad itel
lectū ſdequatio. Ture igīt phibaz oīuz diſciplinaꝝ geni
tricē. Hrīſtoteles laudanit: quā ſciam veritatis ēē arbī
traret. Ea nāq; diuīnaꝝ hūanaꝝ rex tricorporē ſciag
ſbet naturalez. ſ. moralez atq; rōnalez. ⁊ cīmī nulla ē ars
neq; diſciplina q; ad illorum modoꝝ aliquiez nō reſeraſ
q;o hic a phisica; quā nature idaginē latīni appellat: nō

istra exordieſ orō: eo tñ pacto: vt nō dīcē: ſuſerare h̄ p
 currē ſtrigere videar cū p̄fī mādatoꝝ obīa: me pluri
 mis intentū ad h̄ mun⁹ ipulerit: vt d̄ miratorib⁹ p̄bato
 res: deq; accuſatorib⁹ laudatoꝝ futuri exiſtāt. Quā ſi
 ne magi orientis iuenerint: ſive lin⁹ ⁊ muſe⁹ graeci vt dī
 ogenes laerti⁹ affirmanit: q̄ mīrāda: q̄ q̄ laudib⁹ extolle
 da ē b⁹ ſunt p̄tē: metaphiſica: Astronomia: Geometria
 Arithmeticā: muſica ⁊ medicina. In metaphiſica iigit̄
 que de elemētoꝝ ſta: ac mutatiōe: de nubiā: rē: orum
 pluuiē: Cometaꝝ natura: de coelo: ſideribusq; oib⁹: de
 aioꝝ imortalitate: ac vī veriſſiā c̄rōe d̄moſtrat. Impri
 miſ claruit ſocrates: eiusq; diſcipul⁹ plato. In aſtronō
 mia:: que de coeloꝝ motu: astroꝝ q̄ natura hoium ac
 rex fortūa praenoscit: claruit tales: q̄ in multa ſecula
 eclypſes futuras praedixit: ⁊ anaximāder zodiaci iuen
 tor. In geometriā q̄ rex mēſuras: ⁊ ſōmas: ⁊ arithmeti
 ca: q̄ nūeros ⁊ muſica: q̄ cōcordiā docēt: claruit pythagō
 ras: i q̄b⁹ vt alcinous igit̄ q̄ ſi ſcal̄ q̄buſdā ad dei cognitō
 nē aſcēdit. In medicina v̄o: q̄ optimā valitudinē c̄fuer
 eadēq; amissā r̄ſtituit: Appollinē: Crītobolūq; q̄ philip
 pi ſgis oculo ſagittā euulfit: ſacrificijs venerabant̄: qđ
 nō putarēt rā mīrādā iuētū ab hoie excogitari potuisse.
 Nūc aī igrediar ethicā ſeu mozaļe q̄ p̄m⁹ oiuꝝ ſocrates
 & coelo deduxit i terras ⁊ i v̄bib⁹ collocauit c⁹q; vnuꝝ
 quēq; vīꝝ ſtuđiоſiſſimū cē dec̄. Dōc p̄imū ex ſe parit̄
 honestū v̄tutū oiuꝝ geſtū populari fama gloriouſū: qđ ex
 q̄tuor fōnib⁹: prudētia: iuſticia: me ḡuſmitate: ⁊ t̄pantia
 erit. Ex prudētia bonaꝝ malarūq; rex prouidētia: itel

ligētia & meōria. Ex iūsticā: ius suū vniūi: p̄ tribuēs: re-
ligio: pietas: gratia: vīudicatio: obſuātia: veritas & con-
ſuetudo: cui² vīt³ Modestino attestatē: ē ipare: vetař: pu-
nire: atq̄ p̄mittere. Ex magnanimitate menuēdī: audien-
diq̄ magnificētia: fidētia: pacīq̄ & p̄ſuerātia. Ex tpan-
tia expetēdaz: aut fugiēdaz: rez: cōtinētia: clacmētia: &
modītia. Scripſer̄ āt de oī hōestate panaet²: Cicero: &
Seneca illic natae sunt ſacratiſſime leges: iuris & recti-
magistrae: cū q̄b² vīdē l; toti² orbis iperīa: q̄ q̄dīu iusti-
tiā tenuerūt: ſemp ſe i melius erexerūt: ea vō neglecta: fa-
cile corruiere: ſremāt oēs l; dicā qđ ſentīo. Et. n. nāleve-
ri: plini² qđ q̄ſq̄ ſit aſſecutus: id velit eē potiſſimū. Bi-
bliothecas me hercle oīum philoſophoz: vnuis mībi vi-
det̄ duodeci tabulaꝝ libelluaꝝ: ſi q̄ ſe legū ſōtes: & capita-
viderit: & auctoritat̄ pōdere & vbertate vtilitatis ſupe-
rare. Quaꝝ iuentores merito ferūt Moīſeu: Cicerem-
phoroneū: ſolonē: & licurgū: apō Romanos vō Romu-
lū. Num am pōpiliū: Iuliū Cesarē: q̄ eas diligē: & ordina-
re cōſtituit: qđ lōge poſt Iulianiū effecit. Tertiū illō
plōie corpus: ē logica: ſine rōnal: q̄ certā dat. viā. rōneqz:
dicendi. H; n. ptes: grāmaticā: dialecticā: & rhetoricā:
Ja grāmaticā vō: q̄ circa ortographiā: syllabaz: q̄tita-
tē & vocabuli ſignificatione: verſat: clariſt p̄imū ari-
ſtarchus: & Apollonius. In iuentioē vō lrāꝝ Radamā-
thus Eſſyriā: El nubis Aegyptiaꝝ: Hercides phrigia-
rū p̄phenices: & palamedes graecaꝝ: Berotus & Carmē-
ta latinaꝝ. In dialectica: que circa diuīſionem diffini-
tionem reſolutionem inducione: & ſylogiſmū verſatur:

claruit Zeno & Chrysippus: qui septuaginta volumina
 in ea conscripsit. In rhetorica: cuius pars: Metrica suc-
 tore Strabone: prior processit in Incé: claruit inter Heros
 cos Apollo: Elegos Calimacus: Satyros Lucilius: iſ
 bicos archilocus: Eros pindarus. Altera autē soluta
 hac ut inquit Cicero cobortamur hac persuademus: hac
 solamur afflictos: hac deducimus pietritos a timore:
 hac gestieutes opprimimus: hac cupiditates iracundialqz
 strigim⁹. In q̄ carneades studij cupiditate flagrās cē
 bū sumere obliuiscerat c̄tata fuit eloquēdi ūs: ut d̄ ea
 dem re in contrarias partes differens eisdem auditori-
 bus persuaderet. Quis autem artis antiquissimi scrip-
 tores Tysias: & Corax sicut ūsse tradūtur: & gorgias
 cui statua aurea delphis posita est. Theologiam vltio
 loco ut torius philosophiae custodem posuerunt: quem
 admodum inducendo agmine cantus & fortissimus. Ce-
 turio a tergo relinquunt: & in argumentationibus for-
 tissimas rationes et iam in fine locamus. Namqz & prius
 Trimegisti tempore: quez Orpheus secutus est: Orphe-
 um vero Aglophemus: Aglophemus autem pythagoras
 & pythagoraz philolaus diui platonis praceptor atqz
 pphetaꝝ libris q̄s spū scō c̄stat eē dictatos: postea v̄o
 p saluatorē n̄f̄ velo obscuritatis amoto illuxit nobis
 haec radias disciplia: d̄ q̄ eo pauciora locut⁹ ū q̄ ē suo
 splendor illustrior: satisqz c̄stat huānas oēs trascēdē disci-
 plinas. sit ergo scipio clar⁹ ille c̄silio atqz v̄tute. hāni
 bal i aphrica r̄dif: atqz ex italia discedē coact⁹ ē ḡlet alē
 eximia laude aphrican⁹ q̄ duas v̄bes ro. impio ischilli

mas Carthaginē: Numantiaq; delevit: anteponat oīb;
marius: qui bis Italiam ab obsidione liberauit suam
tis. Erit pfecto iter hōz laudes tāta doctissimoz hōiūz
gla: ut ab his pacis ornamenta retineant: ab ill' belli pi-
cula repellat. Inq; vō armis philopomene: et pyrrh;
Danibal et cesar claruerūt. Quare iā ad vos optimi in-
tunes ingenuis morib; ac pbitate insignes disciplinas in-
nūa viroꝝ mltitudie celebratas cūertā quo me piter vo-
biscū exortādū suscipiā: ut alaci ac pmpto aio studijs ī-
cūbam. Quis ē quē ad se nō alliciāt? Quis ad oī dūr;
et ferreus: ut hōz nō corripiat amores. Quale in mace-
done Alexandro lris pditū est q; ad Aristoteles pcepto-
rem rescribens malle se sit singlari doctrina: q; pitate p-
stare. Legimus pythagorā Aegyptū: Persiā: Cretā: et
Macedoniā: discendi desiderio paragrasse. Nos vero
gymnasia: et doctorz nostroz lares eadem cā nō frequē-
tabimnos. Scimus Anaxagorā feruore discendi agros
reliquisse q; optimos. Nos toros et focū nō relinqmus.
Surgūt latrones media nocte ad hoies occidēdos: nos
veterosi ī lucē usq; dormiem̄: fortis miles ī arma et
flamas p gla ruīt: nos labores nō magnos: p tot emor-
dis acquirendis eximiaq; gla formidabimus. Quid est:
qd paupertate: aut senectute terrori possimus? El q; nō no-
bis Cleantes et Zenonē pponimus: qui noctu cibi gra-
tia aquā bauriebat: et die vn; à Erisppo: alter ab anti-
sthene instituebat: vñ Solonē: et Cathonē q; se quotidie:
aliquid adiscentes: senes fieri dicebant. Ferue-
amus itaq; obsecro: iuuenes optimi ferueamus. imis-

remur que nō dixerī democrītū: qui sponte sese lēmibus
 p̄suauit: vt expediū iori aio assequeret disciplinā: sed sa-
 nis sit sceuolā nostrā imitari: qui v̄crā vitā: vigiliā cē es-
 seuerat. Studia nanq̄ vt īq̄t Cicero adolescētiā agunt
 senectutē oblectant: secundas res ornant: aduersi pfugis
 ac solatiā p̄aebēt: delectat domi: nō ipediū foris: p̄nōc-
 tāt nobiscn̄: p̄egrinanf: rusticant bonaꝝ. n. artiā vi īq̄t
 Socrates īmortalē possesso: quā bias pfugus dixit le-
 tū portare. Elos aut̄ excaelsi domini fanete: q̄lo doctis
 viris: habete īa p̄ctio eos: qui simul eruditū & boni sūt:
 p̄a esto sit vobis eoꝝ c̄siliū: qui vere sapiūt. beatas. n.
 vt ait plato fore cūnitates illas: atq; regua: quibus c̄tigūt
 a sapientibꝝ gubernari. Quod si feceritis quēadmodū
 semp c̄sueūtis: pacatā a bello civili: trāquillā ab omnē
 seditione hēbitis hanc rem. p. Pro qua Justūiano au-
 ctore qui ceciderūt īperpetuū p̄ gloriā ī coelis r̄iucre
 intelligunt: vbi beatī aeuo sempiterno fruanf dixi.

De Iesu xp̄i ortu: & Herodis crudelitate.

Augustus' Lesar Reuerendi Patres imitatus. p.
 Serpionē: qui Cartaginē noua obfessa: adultā eximia
 atq; praestanti pulchritudine vīrginē: a militibꝝ oblataꝝ
 patriam: parentesq; percunctatus: quibus incorruptam
 inuiolatamq; maxio honore restituit: Cleopatrā aītonī
 vxorem: magnam Aegypti reginā: fama: & re alteram
 Calphurniam maximis ornamentis īsiguitam: vt īs
 triumphum duceret: custodiri mandauit: eo quod eam
 spreuerit: immisso Alpide dicitur īterempta.

Erat enim talis Cesar in obprobrium nostrorum tem-
porum dominorum; tante iusticie; continentie atq; cōstā-
tie; ut anno quadragesimo secundo pacatum atq; tran-
quillum; gloriosum atq; beatum totius orbis imperium
possideret. Sub quo christus hodie nasci nō dedignat
qui vt narrat Orosius eadem die mandauit ne quis se
dominum deinceps vocaret; atq; euām vt omnium ho-
minum capita censu notarentur. Significans profecto
sedem Imperij; dominum prouinciarum coeli; maris;
terre principem natum fore. Ob cuius ortum vt Euse-
bius testatur; trans Tyberim de taberna meritoria
fons olei e terra manauit; atq; tota die amplissimo; lar-
gissimoq; rīno exundauit; prophetizans profecto vinci-
onem baptismatis omnibus Christianis esse in posterū
obseruandam. O ineffabile ostentum; o miraculum me-
moria dignum sempiterna. Affuit etiā maius aliquid
aliquid; non Angelus ad pastores exclamans; Gloria in
excelsis deo; non stella ad Magos Apostolos; non au-
rens circulus soli assistens. Sed et circa sponsam Euse-
bius euenta eius digna memoratur; cui gallinam con-
spicui candoris sedenti. Iquila ex alto abierit ingremi-
tum illesam; intrepideq; miranti accessit miraculum tenē-
tem rostro laureum ramum suis baccis onustum. Con-
seruari alitem; et sobolem iussere aruspices; ramūq; eum
seri; ac rite custodiri. Augurans quippe per gallinam
filgesam Virginem immaculatam. Malluit enim altis
sumis de suo ortu; q; de virginis pudore dubitari. Te

mere rostro laureum ramum suis baccis ornatum: hoc
 est Iesum benedictum: fructum ventris sui. Quem cu^s
 Herodes audisset his diebus iurisdictione sua natum
 existimans Regnum dei commune cum bui^o mudi po-
 testatibus existere: et memor eorum: que dixerat Lelias
 si violandum est ius regnandi causa violandum: pue-
 ros omnes intra bimatum secundum tempus: quod ei
 magis exquisierat: iussit interfici: ut adimpleretur: qd
 scriptum est per Hieremiam. Ego in Rama audita e-
 ploratus et vulnatus Rachel plorans filios suos: inter
 quos et prius filius: quem unice diligebat: cum alijs i-
 terficitur. Quod cum audisset Augustus: sciens Leo-
 num feritates inter se non dimicare: Serpentum moribus
 non petere serpentes: ne maris quidem bellus: ac pisces
 nisi in diversa genera senire: cunctaque bruta in suo gene-
 re pbe degere: ait: Melius est Herodis porci^z esse: qd
 filium. Ex quo Ioseph ut infantis pater ab angelo mo-
 nitus: ipsum et matrem transtulit in Aegyptum: ubi ve-
 sit Hieronymus deorum omniz simulachra cessarunt
 et mors quorundam demonum ex vaticinio prophete
 subiecuta est dicentis. Leuem nubem concenderet: et mo-
 uebuntur simulachra Aegypti ob eius conspectum: et
 cor Aegypti in eius medio tabescet. O ceca igitur stu-
 te emulacionis impietas: quae perturbandum diuinuz
 consilium tanto cruce putauit ignorans dominum mo-
 di temporale non querere Regnum: qui prestat eternu^m
 Qui enim voluntate natus est: arbitrii sui potestate mo-

rietur. Contra que; non valuerent potestate; astutie atque
divitiae. Scriptum est enim; non est sapientia; non est
prudentia contra dominum. Quamobrem quanta sit
inanis; et fallax huius mundi miseria; solus puer cuncto-
rum creatorum hodie facetur. Qui non in preciositate par-
norunt; non in obsequia exhibentium multitudine non in
thalamo picto; non in lecto eburneo; sed nudus pro tempore
lamo stabulum; pro lecto foedium; pro famulis bouem;
et asinum habere voluit. Deu dementiam ex his initis
existimantibus ad superbiam se genitos; quod non aliud nature
sponte possit fieri datum est. Mox crescete aetate. Luxuria; am-
bitio; auaritia; immeusa viuendi cupido; superstitione; se
pulturae cura etiam post se de futuro. Itaque multi exti-
tente; qui non nasci optimum conseruent; aut ut infantes;
quod ocaſſime pro domino nostro Iesu christo aboleri.

Quem Iosephus ille Hebreus litteris græcis histori-
am iudaicam conscribens; profitetur dicens. Fuit autem
imperante Tyberio Jesus sapientis vir: Si tamen virum
eum nominare fas est; quem accusatione primorum no-
strorum gentis viorum pilatus crucifixit. Qui apparet
tertio die iterum viuus; secundum quod divinitus ipsius
rati prophetet: vel haec; vel alia de eo innumera mira
cula futura esse praedixerant. Quantomagis nos decet
genus electum: gentem sanctam: christianos appellatos
hodiernum christi natale celebrare; quod angeli cantat;
sancti exultant; sterilis clamat; vidua prophetizat; Sy-
racus. senex exportat; Ioseph cogitat; Maria mater re-

dinaribus cognoscit: sed etiam demonstrat: Magus vero
admirat. Quod si idem constantini pietate ducti facimus
qui trium milium innocentium mortes contra proprias sa-
lutem negauit dicens. bene ergo omnium aduersantium
poterimus esse victores: si a sola pietate vincamur. Non
viciisse extraneas nationes bellatorum virtus est popu-
lorum vincere autem vicia: i' peccata: virtus est morum
Non vetemur: quod Alcibiades poete acino vnde passe: aut
fabio praetori in lactis austro uno pilo evanuisse: litterarum
monumentis proditum est. Is enim profecto vita aequa
lance pesitabit: qui semper fragilitatis humane: non Hes-
odiane crudelitatis: dei misericordia ductus: memos
fuerit. Dixi.

De sacrarum legum iusticia.

On eram nescius reuerendi Patres vosq; spieg
et adolto ratissimi viri: magno ingenio: exquisita doctrina
et summa eloquentia opus esse ei: qui praedaram aliis
quam discipulis meritis laudibus presequi vellet. Quis
vero mea me imbecillitas terneret: i' modica indicendo
exercitatio: pretermissem equidem intanto doctissimo-
rum hominum coetui: de sacrarum legum iusticia verba
facere: ne forsan huius amplissimi loci auctoritatate ve-
nerando vestro conspectu: aut rei gravitate indignum
aliquid me effari contingeret. Tlerum quoniam necessit
tus ipsa: i' maiorum probata consuetudo: me ad id munus

b 5

subeundū compellit: vestra erga omnes humanitate: at
singulari in me benivolentia fructus: xeniam assecutus:
me esse ossido. Uerū cū hac de re a dissertissimis viris
sit saepe numero grauissimis orationibus tractatum:
video mibi habendas supprimendas: et cursim potius at
tingenda quādam: quā longiori serie explicanda. Hanc non
īmerito philosophoz maximus plato unam p̄ae caete
ris necessariā ostēdit in his libris quos diuinē de re. p̄
edidit haec nimirū p̄bīs p̄mia: ip̄obis poenā iniūgēs: dū
sūd cuiq̄ tribuit: efficit pfecto: ut ea seruata quietissime
vivat humanū genus. Hoc itaq; p̄fulgidū sūd leges n̄c
cōtinēt: hāc declarat: ad hāc seruandas cōstitutaē sūt. Si
ne quib; quis nō intelligit vagos hoīes atq; siluestres
feraz ritu ī mōtiū vītā fuisse ducturos: nisi quis p̄stan
ti ingenio: nec vulgari eos legibus ad mitiore vītā rede
gisset. Ac ne longius exempla petant: Italia ipsa orbis
deus: ut apud priscaz rerū incorruptos scriptores lec
tum est: olim montanos homines collibus dispersos ha
buit inter silvas: et mōtiū cōcaua saxa latitātes. Uerū sa
turnus e Creta fugiente atq; a Jano tūc ī Italia regnā
te suscep̄tus hospitio: primus Italīs leges dedit: que
tanto usū exētere: ut mox relictis lustris oppida conde
rent: cīvilem vitam agere inciperent. Enīs quidem rei
babundantissimum fructum tulit: post mortem diuinos
bonores assēcutus. Nec enim putauerunt fieri posse: ut
tā salubre iūentū ab homine iudagari potuisset. Quid
de orpheo loquar: qui cum thraces eadē feritate op̄ps

fos ad cívilem vitam legibus datis euocasset: ob admis-
 rationem tante' rei dictus est fidus ac montium rupes
 trahere. Quod pfecto ut flaccus interpretat nūbil aliud
 significat: q̄ feros & duros homines ad mansuetiorem
 vitam retraxisse. Nō immitito itaq; leges ipsas deorum
 domum dixit esse demosthenes. Atq; omnes veteres le-
 gum cōdītores in deos suaz constitutionū p̄cepta retu-
 lerūt veluti Zoroaster qui bactrianist: ac persis leges de-
 dit i Oromasi: quē deū oriēs potissimum coluit suas leges
 attribuit. At Trimegist Hermes: q Egyptioz institu-
 ta edidit Mercurio ascripsit Minos Cretensis in Youē
 Lycurgus Lacedemonius in Apollinem: Draco & solo
 Athenienses in Mineruam Numa pomphilus Rex ro-
 manus in Egeriam Nympham: Moyses Hebrewus re-
 crissime in patrem: & totius nature deum: leges suas re-
 tulerunt. Sūnis nō erit: si animo indulgere: atq; per singu-
 la euagari mībi libuerit. Sed quoniam fortasse īcul-
 tus sermo audiitorum patientia abutitur: vnum dumta-
 xat paucissimis verbis addendum censui: Haec profe-
 cto sacrarum legum disciplina ad dei prudentiam īne-
 fabilem maxime videtur accedere: qui quadam īmerita-
 bili lege: atq; causarum connexa serie cuncta moderat.
 Eo enī quantū nostra ībecillitas passa est: humana
 rum se erexit ingenium vt salubribus institutis res. p.
 formarent: quasi ad siderei regimis īimitationem. Quā
 quis vñq; merito admireret? Quid illius amplitudinem
 vñbīs osequat? Haec ē vere regia disciplina q̄ p̄cipātes
 Dec;: atq; exornat: Quid culmine celso īsignes: aut gñis aut
 bñ

Dignitatis hæc plurimum excoluntur: si habuerint. Si
vero carent: iuris prudentium consilijs egeant: necesse ē.
Humiles autem viros sic extollit ut sola ex omnibus
Imperio eos dignissimos reddat. Atq; doctri iurisconsul
si domus totius ciuitatis quasi diuinum oraculum esse
existimat. Hinc amicorum copia: hinc opes: hic immo-
talis gloria uberrime praestari consuevit. Itaq; cu; esse;
in Pythagore binio constitutus: ac diligendaz mibi vi-
te normam intelligerem hanc ponissimum quasi berillū
et præfulgidam margaritaz: delegi facultatem. In qua
quidem omnes euigilauerunt cure mee summis vigilijs
labore indefesso huic insudandum censuomib; inueni-
tæ praetermissis illecebris: huic vni me addixi: atq; ad
iudicauit: quam summo studio sectarer non modo in pa-
tria: quæ quidem gymnasij gloria plurimum floret: ve-
rum et alia diversa loca licet ob exilium coacte fuit non
sine summo incommodo: ac mcoꝝ disspendio incolendis
Elix nunc demum id videbar assecutus: ut tanse disci-
pline auditor non inhabilis esse inciperem: impulsus sed
ad laureaz doctoratus petendam his temporibus acce-
dere. Nam si necessitas ipsa ut aiunt sit optimus calcar
et stimulum ad virtutem: est tamen nihilominus fructu
laudis: et glorie. Quem ego agricola expectas pretiosus
patiēter tollerabo: donec accipiam a vobis veluti sacro
pontificij: et cesaris consistorio supplex peto: ut vestra au-
toritate decoratus: muneribus exoptatis non tam meis
meritis: q; vestra humanitate: et gratia perfici: atq; laeta

ri possim. Dabitur igit opera: ut ego coeterisq: qui hoc
virtutū genere p̄stare cupiunt: nō mō n̄ improbent: ut ias-
ceant verū et efferant: ut excellant. Dixit:

De eloquentie gloria.

In vnoq: tempore aliquā dīcendi vī: aliqd
elegantiae aut oratoriae facultatis desiderauī
optimi. Patres id nunc vel maxime ab imo-
tali deo exoptandum fuit: cū in aspectu hominū doctissi-
morum: qui totius eloquentie culmina et lumenaria iudicā-
tur: mīhi de p̄clarissimis est ipsius laudibus differēdūz
Etereorū p̄fecto ne mīhi vīsu veniat: quod miloni Cro-
taniate stigisse testat̄ antiquitas: qui supra vires robur
aggressus miserabiliter collisus est. Existimassem itaq:
fatiūs mīhi oducere: p̄clarum aliquem virum diligenter
audire contionantem: q̄; mīhi hoc oneris imponere. S; z
cum conspectus vester praele ferat nō minus humanita-
tis: q̄; doctrine: effecerunt assidue Magnifici nostri re-
atoris voces: q̄ ad hoc munus impulerunt: ut facile spe-
rarē venias: si quid minus oposite: minusue scinne dīxe-
ro. Quare vos omnes obtestor: ut solita in me facilita-
te: ac benignitate vti libeat: dū vel breuissime de ipsius
eloquentie gloria aliqua perstrinxero. Nam vero domi-
na rex ut vos soletis dicere eloquēdi vis q̄; p̄clara q̄; q̄;
diuinat̄ Quae primū efficit: ut ea quae ignoram⁹ disce-
rei ea: q̄ scimus alios docere possimus: deinde bac co-
hortamur: bac persuademus: bac consolamur affictos
bac deducimus p̄territos a timore: bac gestientes op̄i
mimus: bac cupiditates: iracūdiasq; cōstringimus. Hic

per omnes principes: fabricatores mundi: nullo magis hominem separauit a coeteris: quae quidem mortalia sunt: animalibus: quam dicendi facultate. Et perfecto si recte perebere velimus: cognoscemus non modicum per eloquenteros viros humano generi adiumentum esse collatum. Nam nec antiquissimi illi urbium conditores sine summa eloquentia vagos homines in civitates cogere: nec veteres legum lazuores sine maxima orandi vi: ut se homines ad severitatem iuris astringerent consequi potuerunt. Quos quidem poete rupium: et silugrum Tigrum: Leonumque motores appellauerunt. Apud priscos enim illos agrestes homines tante admirationi fuerunt eloquentes viri: ut viventes reges constituerent: mortuos adorarent. Quin et mindos: qui sua eloquentia Eretenses ad politissam vitam formauit: tante veneracioni fuit: ut mortuus ad inferorum animas regendas profectum esse existimat. Sed ne veterrima commemorando sim logior multus in rebus apud atthenieses: et romanos quoque eloquentes viri rei publicae mirum in modum puerunt. Nam cum ex infinita hominum multitudine Xerxes graeciam invasisset: Themistocles oratione commotus atthenieses reicta vix be naues concenderunt atque apud salaminam insulam maxima strage persas cecidere: Quid demosthenes non in oratione sua diu contra Macedoniam impetu. Graecis libertatem tutatus est: dum assiduis actionibus dormitantes Athenieses ad bellum gerendum excitat. Apud romanos autem cum pyrrhus Epirotarum rex ad deformes

pacem componendam senatus inclinasset appiis: claudii
 coeci oratione: q id fieri prohibuit: Romane rei p. dignis
 nitas conservata est. Quantum vero diuina. M. Tullij
 eloquentia profuerit: cum et perditam Catilinae audaci
 em fregit: aut. M. Antonium iura subvertentem: urbe
 expulit: locuples nobis testis est omnium eorum tempo
 rum historia. Hęc vero: et apud exercitum quācum semper
 valuit Cesar eloquens Imperator: qui saepe numero i
 clinatam aciem a meū frequenter revocavit: et praeliū
 ineuntibus militibus: tandem vitae praeponendam cē
 crebro persuaserit. Et quācum fortasse quidam naturae bo
 no: etiam sine ea claruerunt: tamen cum ad optimas na
 turam vis quaedam eius discipline accesserit: tum deu
 num praeclarum quiddam: ac singulare solet elucesceat.
Quale in ap̄hricano illo superiori: et emiliauo exercitisse
 teſtantur historiae. Quorum uterque doctrina exulteat
 non armis magis quam eloquentia floruit. Quae ita disciplinas
 omnes perpolit: et illuſtrat ut sine ea rudes et agrestes
 videantur. In quibus ille se plurimum proſecuisse ſciat ut
Quintilianus ait cui haec eloquendi vis valde placebit.
 Non utar vobis cum pluribus patres optimi: ne vefre
 videar diligentie diffidere qui iam diu inter excelleſ
 Italiae Oratores ab omnibus noſtræ etatis iudicati
 et benemerito eſtis. Sic enim huius foelicissime urbis
 decus: atque ornamentum vobis vero fructum immorta
 litatemque comparasti. Dixi.

De laudibus magnifici Jacobi Rectoris coram
legato perusino.

Praeterea reverendissime domine. id mihi inge-
nius: eam dicendi facultatem esse: quo rex expli-
canda exzellentie mea responderet oratio: ac
Digna tanto virorum auribus iudicaret. In his n. de-
bus verba facturi sumus: tantus est splendor: tanta gla-
vt Ciceronis: aut demosthenis eloquentiam postularer.
Si vero de auditorum praestantia loquimur: vt coeteros
praetermittat viros amplissimos: quos video huic coe-
tri interessum quid potest: et generis claritate: et animo vir-
tutibus decorato reverendissima dominatione tua esse il-
lustrior: cuius antiquissima sabellorum familia a vetustis
sabiniis populis: et rege Tatio orta: tot gloriose bello-
rum: ducibus Romane ecclesiae Pontificibus Maxi-
mis: sapientissimis ac prestantissimis viris assidue floru-
it: et nunc vt de caeteris sileam inclytis eius fratribus: seu
duobus bellum fulminibus potissimum illustrat. Dominati-
onis vero illius in consilijs capiendis prudentiam: inge-
niumque pspicax in eloquendo suavitatem: seueritatem in
iniquos: in bonos mansuetudinem in repugnantes inui-
tum animi robur: in rebus omnibus equitatem: integrati-
tatemque singulariem: quis est qui non summis laudibus
psequatur? Ego certe cum ipsam acrius intueor: quasi fa-
bium quendam maximum aut. M. Luriu: aut Corneliu
Apocrananu videre sane video. Quare apud tam excel-
lentiam: tam acre iudicium: nihil nisi artificio absolutum: dilig-

gētia pfectū afferri oportere nō negantur. Uerū mē re
creat ipse iucūdissim⁹ reuerēdiss. me dñationis tuac cō
spectus q̄ mibi inauditā quādā facilitatē p̄fereſſe r̄id
tur. atq; iſlud me nō mediocriter ſurm̄at q̄ ea nobis cā
oblata ē: in qua nemo nō copiosius eē pōt. Dicendū ē. n.
mib⁹ de magnitici noui Rectoris nostri Jacobi Dale
tinis Comit⁹ animi v̄ntib⁹ eximij: et genere excaelso.

Quē qdē animi bona a dō d̄ecorauere: vt ab ieuſte acta
te q̄ſi xenophontis Hercules v̄tutē ducē oī mēte et fū
dio ſecut⁹: voluptatis illecebras: et quaſi retia: q̄b⁹ ple
riq; adoleſcētes capiunt̄ ita refugerit: vt mīz̄ i modū ſe
nīlē in rebus cūctis granitatē et p̄ſtiterit ſemp et p̄ſt. Cā
v̄o vt ē ingenio ſubli ſe ad'reſ altissimas genitū ſpicet;
ne fas putauit: ſi ad rē aliquā egregiā: animū nō appli
caret. Itaq; cū exiſtimasset litteras ad vitā imortalium
p̄rie accedere: elegit: quā ſectaret̄ quaſi berillū ac p̄ful
gida margaritā. legalē facultatē. In qua vt. M. Tulliū
ſequar difficultior ē exit⁹ ac mod⁹ q̄b⁹ copia in dīcēdo. In
qua q̄tū ipſa ſua magnificētia p̄ſecerit et viri doctissi
mi admirari ſolēt: vt n̄ imerito vel ſola doctrina huīus
gymnaſij p̄inceps ſit iudicatus. Sed hiſ accedūt p̄ cla
ra ſplura. Inter caetera. n. tāta ē orōnis elūſ ſuauitas
vt poffit lenire tigros rapidosq;. Leones ſaxa mouere
ſono. Si vero de māſuetudine: et huānitate loquimur
hiſ v̄tutib⁹ a dō iſſignit̄: vt vel imanis barbaros ſib⁹
deuincire poffit. Quid de pietate ſu ſuos: ac obſuātia?
Quid de singulari prudentia moderatione magui anj

mi magnitudie: fide ostia loquar: q̄ si singula merito
explicari deberet: volumen nō mediocre sacerēt: de op̄i
bus vero et aplissimo eius patrimonio nihil attinet dicē
tū ipsa liberalitas hoc q̄ plurimis notū fecerit. Sed iā
tempis breuitate admoneor: ut ad splendorē generis ipsi
us me auertā. In quo quidē vndiq; mīhi se offert n̄ vni
us oratione argumētū: b̄ tāta copia: tāta vbertas rezz
ut difficultius sit terminare q̄ incipere orōe;. Q. d̄ vñ
solo foeliciis meōriae Nycolao P̄otifice Maximo ei⁹
Magnificentie diūct⁹ et affinis abūde illustrari pō: sua
vitas mox integratis speculū: sciae divinae: huāneq; ex
emplar egregiū qui īgeniū acutie: solertia: magnanimit
ate: doctrina: totius excellētia virtutis cuiusē fortissi
mū romane ecclesiē existimari potuit. Qui n̄ dicā Ita
lie: nō Christiano populo: sed huāno generi q̄ vñl fuerit
nemo ignorat. Nulli⁹ īgeniū: nulli⁹ doctrina: nulla vis:
nulla copia hui⁹ p̄otificis celsitudinē merito decorarit.
Dic cū a foelice ātipapa dei ecclesia turbaret: legatus
missus eo rē rededit ut foelix ipse le pontificatu abdica
caret: In q̄ qdē ei⁹ diuinū īgeniū habūde intelligi po
tuit: cū tāta rē tā breui: tā foelici exītu supra spem oīum
terminauerit. Eū deinde sedē petri merito cōscendiss: et
implicatos bello prīncipes sua prudentia et admonitiōis
suauitate: ad trāquilla reduxit: ut intestinis afflictata ca
lamitatibus Italia: benignum quoddā et pacificū sidus
sibi afulsisse p̄fiteret. Et quod inter glorioas res ei⁹
gestas nō ultimā iudicauerim: bonaꝝ artiā studia: q̄ pe
ne interierant: maxime excitauit: atq; erexit. Neq; id mī

sum. Nam cu^z Nycolaus ipse omni doctrina laude mi-
rum in modū illustraret: adeo doctos homines dilexit:
honore & fortunis fuit: ut benignissimus litterator^z: pa-
rens p̄dicaret. His igit̄ tā excels orū maiorib^z reverē
dissime dñe: tantis cū saceribus exornati. Magnificus
nouum rectorē nost^rz: de quo quidem dubitari potest:
plus ne decoris a maioribus acceperit an illis addide-
rit: existimauimus fauste: feliciterq^z nostro gymnasio
p̄futuz: qui & animi & cor poris & fortunae bonis pluri-
mū clareret: generis vero lumine ad res maximas inci-
taret: vt hoc bono duce suffultis: ad bonas artes iter
pateret. Quins magnanimitatem: quae ex ante gestis op-
time commendatur: idoneaz ad tales fore dignitatem co-
fidentes elegim^z. Quē reverendiss. ma dñatio tua: iuxta
illud diuinum. Quodcumq^z ligaueris erit ligatū: Recto-
rem & principem nostre academie vt solet accipiat: & co-
firmet ad laudem dei.

Impressum Senis per Johannem & Henricum
Elmanicos.

Impressor ad lectorem

Surreptum auctori cupida lege mente libellum:
Dulciloquum redoler qui Ciceronis opus.
Sic tibi innis opus nolenti & mere claudi
flanius arripuit: plurima dona ferēs
Utile lectori nos tantum poscimus unum.
Hunc emat: aere potest multa parare breuis: